

PRED POĽOVNÍCKOU SEZÓNOU

Práce na poliach vrcholia, už sme upratali po hodoch a hoci letné počasie ukrajuje z jesene dni, ba celé týždne, jeseň je nezadržateľne tu. V septembri začali poľovky na divé kačice, ktorých bolo najmä na začiatku pomerne dosť. Poľovná sezóna sa teda začala, ale poľovníci by vymenili vyššie stavy divjej kačice za vyššie stavy bažanta, či zajaca... Už pred sezónou je zrejmé, že viac času ako poľovaniu budeme aj tento rok venovať príprave krmiva, opravám krmelcov a zásypovcov na zimu. Stále častejšie sa pravé poľovnícke zážitky našich poľovníkov viažu na hosťovanie v cudzích revíroch, na pozvania, či poplatkový odstrel diviakov, muflonej zveri, či dokonca jeleňa... Videli sme to aj na výstave plodov zeme v kultúrnom dome v Hoste, kde sa popri krásnom ovocí, nádhernej zelenine a dobrom burčiaku vynímala aj výstavka trofejí poľovnej zveri. Na výstavnom paneli sa návštevníci mohli pokochať všetkými druhmi poľovnej zveri z revíru PZ Dudvák, ale aj raritnými trofejami zo safari v Afrike. Vysvetľoval som malým školákovi, ako žijú antilopy, ako prebieha lov na safari, prečo sú levy niekedy veľmi nebezpečné šelmy a inokedy si nevšímajú antilopy, ktoré sa popásajú bezprostredne pri nich. Ale priznám sa, radšej by som rozprával o našich jarabiciach, dropoch, králikoch alebo bažantoch či zajacoch. Tie však na výstavke chýbali rovnako – ako chýbajú v chotári.

V tomto období je dobré si pripomenúť niektoré zásady a pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať na poľovačkách. Vychádzajú často z tradície, ale obsahujú dôležité príkazy najmä pre bezpečnosť všetkých zúčastnených. Možno bude zaujímavé si ich pripomenúť.

HNIEZDO ZÁCHRANY

Koncom augusta sme vo dvore rodičovského domu spilovali vysoký starý smrek (kvôli budúcej novostavbe). Všetko prebiehalo podľa plánu. Mladý pilčík s ďalšími dvoma zvalili smrek na zem. Smerom odspodu nahor mu odpilovali vetvy a nosili ich mimo dvora. Píla opakovala svoju melódiu a už sme sa tešili, že skončí...

Keď sa však chlupci približovali k vrcholu, troška si oddýchli a osviežili sa. Počas pre-

Pravidlá spoločnej poľovačky

Všeobecné zásady

- Na miesto zrazu príd' včas, v poľovníckom oblečení a oznám svoj príchod vedúcemu poľovačky.
- Zachovávaj poľovnícky takt a mrav! Správaj sa slušne, buď vľúdny a zdvorilý.
- Príjmy poučenie od vedúceho poľovačky a od skúsenejších poľovníkov. Buď disciplinovaný
- Na spoločnú poľovačku je pozvaný len obmedzený počet strelcov. Nepozvaní hostia nie sú vítaní! Ak si pozvaný a nemôžeš sa na poľovačke zúčastniť, včas sa ospravedlň, ak si nebol pozvaný, nevtieraj sa! Ak vedúci poľovačky na začiatku neoznámí, na akú zver sa poľuje, pokojne sa spýtaj.
- Na zver strieľaj s dodržaním poľovníckych zásad, používaj kvalitné strelivo zodpovedajúce veľkosti zveri. Zásadne strieľaj len na poľovnícku vzdialenosť a vtedy, ak vieš, že neohroziš honcov ani poľovníkov.
- Pamätaj si, že medzi najväčšie cnosti poľovníka stále patrí skromnosť, ohľaduplnosť, rozvážnosť, opatrnosť a zodpovednosť. Uplatňuj ich aj pri strelbe na poľovačke.
- Drž sa pokynov vedúceho poľovačky. Nemiešaj sa do organizácie poľovačky, bez súhlasu vedúceho poľovačky nepodnikaj nič na vlastnú päsť.
- Pokiaľ si na štande, skontroluj si, kde máš susedov, ktorým smerom môžeš bezpečne strieľať, štand môžeš opustiť až po ukončení poľovačky.
- Používaj poľovnícku reč a terminológiu, dôsledne zachovávaj a dodržiavaj poľovnícke zvyky, obýčaj a všetky pekné vžitie tradície.

stávky začuli malý piskot. (Vedeli sme, že smrek je domovom mnohých operencov,

očakávali sme však, že pri hlučnej práci sa rozutekajú.) Tento piskot sme občas počuli aj my – domáci už dávnejšie, hlavne podve-

Na poľných poľovačkách

- Buď disciplinovaný, usiluj sa vyrovnávať medzery medzi poľovníkmi a honcami, dbaj, aby sa na kruhovej poľovačke nevytvárali „vaky“. Na daný signál už nestrieľaj smerom do kruhu, na vodnú zver nestrieľaj na hladinu vody.
- Nikdy nestrieľaj na zajace na ležisku, na pernatú zver, ktorá beží po zemi, ani na zver v susednom revíri. Postrelenú zver po skončení pohonu vždy dohľadaj.
- Vyhní sa strelbe na nízko letiacu zver smerom na kukuricu, trstie alebo neprehľadný terén, zdvojnásob opatrnosť pri strelbe za hmlu.
- Ak nemáš dobre vycvičeného psa, neber ho na spoločnú poľovačku. Za postrelenou malou zverou sa vypúšťa vždy len jeden pes.
- Pred každou poľovačkou si ujasni úlohu tvojho psa a dbaj na to, aby pes túto úlohu presne plnil.
- Uvedom si, že každý ľahkomyselný výstrel môže spôsobiť poranenie alebo aj smrť poľovníka, honca či inej náhodnej osoby. Riad' sa ľudovou porekadlom „Opatrnosť je matka múdrosti!“

Cieľom týchto pravidiel je predovšetkým bezpečnosť všetkých zúčastnených. Na druhej strane sú v nich zakotvené aj niektoré tradičné prvky, ktoré podporujú tradície poľovníctva ako „starodávneho umenia“. Je dobré si ich pripomínať a dbať na ich udržiavanie v poľovníckom živote. Preto „Lovu zdar!“ aj pre túto nastávajúcu poľovnícku sezónu.

Marián Bernadič

čer, alebo ráno. Mysleli sme si, že v korune smreka sú mladé sovičky, lebo starú pani sovu sa nám podarilo z času na čas zazrieť.

Po tejto výzve sa začalo pátranie. V korune stromu sme objavili veľké hniezdo – chumáč pospletaný z rôznych teplých materiálov s vonkajším priemerom asi tak 30 cm. Piskot vychádzal odtiaľ.

Pri všetkej láske k vtáčikom si vzal môj švager pre istotu rukavice a siahol dnu. Na naše veľké prekvapenie vytiahol niečo, čo sme identifikovali ako malú veвериčku (aj

s chvostíkom dlhú asi 25 cm). Keď piskot neustával, zistili sme, že v hniezde sú ešte ďalšie dve. Mali sme veľkú radosť, ale spolu s nimi aj smútok a starosť. Ako ich zachrániť, čo s nimi?

Dali sme ich do menšieho prúteného koša (na zemiaky) a vymysleli sme, že ich zavesíme na strom a ráno si ich mama veverica nájde. Potom nám napadlo, že vo dvore a v okolí sú prefikvané mačky. Báli sme sa nechať ich len tak. Veď ich zaškrtia. Vynoril sa aj ďalší problém, práve na nastávajúcu noc hlásili veľké ochladenie, nevidané pre koniec augusta. Báli sme sa o ne.

Keďže už bola skoro noc, nemali sme sa kam obrátiť na ochranárov. Zavolala som hasičom, či nevedia poradiť. Nechala som im svoje číslo. O chvíľu sa ozval pán, ktorého meno som si nezapamätala, z ochranárskej stanice z Ratnoviec pri Piešťanoch. Porozprávali sme mu celý príbeh

a dal nám za pravdu, že bez tepla a mamy neprežijú. On v ten večer nemohol vycestovať. Tak sme sa rozhodli konať my – domáci. Môj švagor aj s pokladom v koši sa usadil na zadnom sedadle auta a ja som sa dala hľadať dedinku Ratnovce.

Približne po 50 km sme našli spomínaného vzácného pána záchranára za tmy okolo pol 10 večer. Vzal nás k sebe do domu, kde už s manželkou a dcérou chystali príbytok pre nové návštevníčky (čakala ich vyhriata klieťka s elektrickou poduškou odspodu, pani pripravovala mliečko, pán ich prezeral, či nemajú vnútorné zranenia). Boli sme veľmi povzbudení ich prístupom, ochotou. My sme ich vyberali pomocou rukavíc, lebo sme sa ich troška báli, pani si jednu hneď zobrala do rúk a hladkala ju. S druhou sa láskala ich dcéra. Veverička sa jej strčila do rukáva hľadajúc teplo a úkryt...

Krásny záver dňa – Pán Boh nám ukázal, že stačí z našej strany len malé gesto pomôcť

prírode, odmení nás darom poznania krásnych veľkodušných ľudí, ktorí nehľadajú námahy a starajú sa o všetko živé okolo seba.

Na druhý deň ráno stará veverica behala po dvore a vydávala rovnaký piskot ako jej malé dcérenky. Samozrejme, že bola nešťastná. Hoci sme ju nikdy predtým nevideli, teraz sa nebála ísť skoro až k nášmu príbytku. Prehovárala som ju, aby sa nebála, aby sa uspokojila, že by mala väčší ziaľ, keby jej detičky boli pohynuli od zimy, alebo ich zaškrtili mačky. Sľubovala som jej, že im bude dobre a že ona o rok môže mať nové potomstvo...

Hoci sme ešte chvíľu spolu plakali, prišla už iba raz. Dala si povedať.

Olga Križová

VATRA ÚSTAVY

V obci Abrahám sa už stalo tradíciou, že Obecný úrad v Abraháme v spolupráci s Miestnym odborom Matice slovenskej a Dobrovoľným hasičským zborom poriadajú v priestoroch športového areálu Vatra Ústavy. Nebolo to inak ani tento rok, keď sme akciu zorganizovali 3. septembra 2011.

Priprava akcie sa začala najmenej už 2 mesiace vopred, keď sme si rozdelili úlohy. Členovia DHZ zabezpečili drevo a postavili vatru. Obecný úrad zabezpečil občerstvenie a MO MS klobásy, špekáčiky. Členovia

výboru MO MS pripravili pod prístreškom záhradné stoly. Organizátori zabezpečili vystúpenie detského Folklórneho súboru Igrici z Igrámu. Bolo však pre nás veľkým sklamaním, že súbor sa na našej akcii z technických príčin nezúčastnil. Veríme však, že adekvátnou náhradou bol mužský spevácky súbor zo Šintavy pod názvom Rozmarín, ktorý má vo svojom repertoári nádherné piesne, ktorými potešil nielen starších, ale aj mladších účastníkov tejto kultúrnej akcie. A samozrejme, že nesklamala ani folklórna skupina Jatelinka, ktorá si po svojom vystúpení na záver zaspievala aj s mužským speváckym zborom slovenské ľudové piesne.

Vatru Ústavy aj v tomto roku poctili svojou prítomnosťou vzácní hostia, ako:

Mgr. Zdenko Čambal, podpredseda Trnavského samosprávneho kraja a primátor mesta Holíč,

Bc. Zlatica Lehocová, riaditeľka Domu Matice slovenskej v Galante,

PaedDr. Slávka Kramárová, poslankyňa Trnavského samosprávneho kraja a predsedka OR Matice slovenskej v Galante,

Mgr. Štefan Murárik, zástupca Trnavského samosprávneho kraja, starostovia obcí Pavlice a Hoste, členovia MO MS Cífer, MO MS Veľké Úľany a MO MD Horné Saliby.

Po kultúrnom programe, v ktorom vystúpili FS Jatelinka a mužský spevácky zbor Rozmarín, sa účastníci akcie presunuli do priestoru za futbalovou brámkou, kde už bola postavená vatra. Starosta obce Ing. Igor Németh predniesol slávnostný príhovor a potom sa ujal slova Bc. Zlatica Lehocová a Mgr. Zdenko Čambal, ktorý zapálil spolu so starostom a predsedom MO Matice slovenskej Bohumilom Čambalom vatru. Zároveň zaznela hymna Slovenskej republiky. Netreba ani hovoriť, že okolo vetry stálo veľké množstvo nadšencov rôzneho veku od najmladších 3-ročných po vyše 80-ročných, lebo tak je to každý rok.

A potom nasledovala zábava. Do tanca a na počúvanie hrala country skupina Roviňáci z Malej Mače a môžete veriť, že mala úspech. Na betónovom parkete sa roztancovali mladší i starší. V bufete sa mohli účastníci občerstviť kvalitným sudovým vínom z POD Abrahám, nealko nápojmi, sladkým a slaným pečivom, matičiari ponúkali už tradične výborné klobásy od p. Gašparíka z Trnavy, všetky deti do 15 rokov dostali zdarma špekáčiky a džúzy.

Takže na záver môžeme konštatovať, že počasie bolo výborné, účastníkov akcie dost, nechýbala hudba, tanec, klobása, ani výborná nálada. Čo viac si organizátori akcie môžu priať?

Anna Klementová

